

Ombudsmanden i øvrigt mente, at spørgsmålet måtte anses for juridisk tvivlsomt, fandt han ikke grund til at kritisere den førte praksis.

Men det er klart, at det er uholdbart at leve med en retstilstand, som nogle betegner som tvivlsom. Fra konservativ side er vi derfor tilfredse med, at udenrigsministeren nu fremsætter dette lovforslag, der klart præciserer den førte praksis, altså at udenrigstjenesten er en enhed, og at arbejdsdokumenter er interne i offentlighedslovens og forvaltningslovens forstand.

Vi er ganske enige med udenrigsministeren i den opfattelse, at visse dokumenter og arbejds-papirer, der skal forberede og løse udenrigs-politiske spørgsmål, naturligvis må være hemmelige, hvis ikke hele den danske udenrigstjeneste skal blotlægges. Vi deler således ikke Ombudsmandens retsopfattelse. Det gør Udenrigsministeriet og med det flere fremtrædende retslærde altså heller ikke, derfor dette lidt specielle lovforslag.

At Udenrigsministeriet så vil fortsætte og styrke sin praksis om åbenhed, når hensynet til mere offentlighed tilsiger det, ja, det kan vi hilse med glæde, idet offentlighed i videst muligt omfang også er noget væsentligt for os.

Vi kan derfor støtte lovforslaget, herunder også dets ikrafttræden med deraf følgende virkninger.

Annette Just (FP):

Også Fremskridtspartiet kan se det fornuftige i, at Udenrigsministeriet bliver ved med at arbejde, som det i øvrigt hele tiden har gjort.

Man kan ikke pludselig sige, at selv de fortroligste oplysninger skal være åbne. Det vil ikke blot ødelægge Danmarks ry, men det vil så sandelig også ødelægge den information, vi som folketingsmedlemmer indimellem får – for så vil vi ikke få nogen, så enkelt er det jo. Det hele vil blive gearret ned til at være regulært hemmeligt, og derved vil det ikke være så nemt at følge med i den udvikling, som vi jo altså ikke altid behøver at gå rundt og plapre om.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil for det første godt sige, at jeg synes ikke, at den her sag har den interesse fra partiernes side, som den burde have, men hver enkelt parti må jo svare for sig selv.

Om selve lovforslaget vil jeg sige, at det forekommer at være dårligt gennemtænkt og i forhold til den åbenhed, som Ombudsmanden har

fastslået, der skulle være om disse ting, må det betragtes som et tilbageskridt, forstået på den måde, at det blev fastslået, at retstilstanden nu er, at der er tale om adskilte myndigheder, og derfor gælder reglerne om offentlighed, når man sender papirer fra en myndighed til en anden. Det er en situation, som efter Enhedslistens opfattelse er et klart fremskridt og i øvrigt også i overensstemmelse med, hvad man har i andre og mere åbne lande end Danmark, f.eks. i USA.

Det vil være et tilbageskridt, hvis man vedtager dette lovforslag. Når man f.eks. ser på den såkaldte Pantelicsag, hvor vi jo forsøgte at finde ud af, i hvilket omfang advokaten Igor Pantelic havde lækket oplysninger om danske asylansøgere til fascistiske kredse, og hvor vi forsøgte at finde ud af omstændighederne i sagen, så vil en fuldstændig opklaring ikke være mulig, da man med den her lov i hånden fra Udenrigsministeriets side kan mørkelægge tingene.

Den samme problemstilling har Greenpeace-forskeren, Hans Møller Christensen, peget på, når det gælder forskningen i Thulesagen, hvor han peger på, at netop korrespondancen mellem f.eks. den danske ambassade i Washington og myndighederne herhjemme kan være af afgørende betydning for at belyse det historiske forløb i sagen; men med denne lov i hånden vil der fra Udenrigsministeriets side kunne lægges hindringer i vejen for, at der kommer den nødvendige åbenhed og offentlighed om tingene.

Det synes vi ikke er heldigt, og det efterlader det indtryk, at Udenrigsministeriet ønsker at opretholde den tradition for lukkethed, som har præget ministeriet helt tilbage fra enevældens tid.

Udenrigsministeriet er jo nok det ministerium af alle ministerier, der længst har været præget af den embedsmandstankegang, som herskede under det såkaldte kancellivælde tilbage i enevældens tid, og som i sin lukkede form blev bevaret i Udenrigsministeriet i årti efter årti. Nu kan man altså se, at ministeriet kæmper for at fastholde denne tradition for lukkethed.

Det er så meget desto mere urimeligt, fordi der her ikke er nogen saglige grunde for at indskrænke offentligheden. I de tilfælde, hvor der foreligger hensyn til forholdet til fremmede magter – tror jeg det hedder – statens sikkerhed og andet højtideligt, som kan bruges til at hemmeligholde ting, så findes dette jo i forvejen i offentlighedsloven, der sikrer, at Udenrigsministeriet kan hemmeligholde dokumenter, selv om